
Hodnotenie vzpriameného postoja pomocou stabilometrie a akcelerometrie

---

**¹D. Bzdúšková, ^{1,2}P. Valkovič, ¹Z. Hirjaková, ¹J. Kimijanová,
¹K. Bučková, ¹F. Hlavačka, ³E. Zemková, ⁴G. Ebenbichler**

---

¹ Laboratórium regulácie motoriky, Ústav normálnej a patologickej fyziológie
Slovenská akadémia vied, Bratislava

² II. Neurologická klinika, Lekárska fakulta Univerzity Komenského, Bratislava

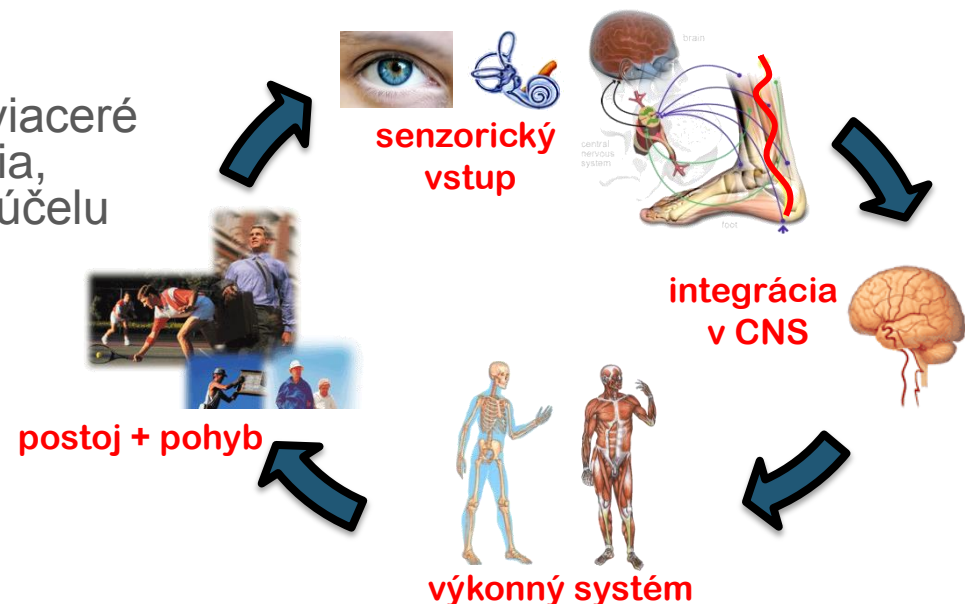
³ Fakulta telesnej výchovy a športu, Univerzita Komenského, Bratislava

⁴ Department of Physical Medicine and Rehabilitation,
Vienna Medical University and General Hospital of Vienna, Austria

Úvod:

- základom motoriky človeka je **posturálna aktivita**
- **posturálny systém:**
  - zabezpečuje posturálnu orientáciu a posturálnu rovnovahu
  - pozostáva zo **senzorického, nervového a kostrovo-svalového systému**
- hodnotenie vzpriameného postoja: viaceré metódy; rozdiel v princípoch merania, parametroch a ich hodnotení podľa účelu
- porovnanie metód:
stabilometria <=> akcelerometria

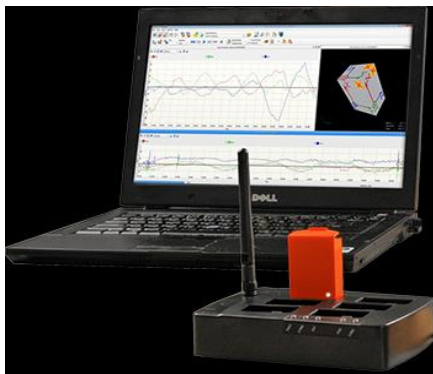

Stabilometria:

- základná metóda sledovania posturálnej aktivity a výchyliet tela človeka
- predstavuje meranie oporných síl stojaceho človeka na podložku (CoP) (skratka z angl. CoP – centre of pressure)
- výsledkom sú stabilometrické (CoP) parametre
- slúži na hodnotenie rovnováhy postoja vo výskume a klinickej praxi
- objektívne zhodnotenie zmien v postoji súvisiacich s neurologickými ochoreniami, účinkov rehabilitácie a farmakologickej liečby, vekom podmienených zmien v udržiavaní postoja
- najčastejšie delenie: statická a dynamická, okrem nich ďalšie typy podľa toho, či sú jednotlivé senzorické informácie dostupné, chýbajú, alebo sú ovplyvňované stimuláciou

Akcelerometria:

- neinvazívna a prenosná metóda => hodnotenie variability pohybov a udržiavania rovnováhy
- **akcelerometre**: miniatúrne, ľahko upevniteľné 3D (Xsens) snímače zrýchlenia; merajú gravitačné a lineárne zrýchlenie pohybu jednotlivých častí tela (segmentov), t.j. náklon segmentu tela voči vertikále
- spoľahlivá informácia o mobilite človeka, kvantitatívne zhodnotenie chôdze, identifikácia špecifických zmien v chôdzi u starších ľudí, ako aj u ľudí s častým výskytom pádov => potenciálne využívanie pri monitorovaní pacientov a v rehabilitácii
- kombinácia s klinickým zhodnotením => objektívny a rozšírený rozsah analýzy chôdze, pretože akcelerometre dokážu presne merať jednoduché parametre chôdze ako trvanie, symetriu a rýchlosť

Metodika:

- vyšetrených 26 dobrovoľníkov:

  - 13 zdravých starších ľudí (65-78 rokov, priem. vek 70,46; 5 mužov, 8 žien)

  - 13 PD pacientov, štádium: 1-2 HaY (55-71 rokov, priem. vek 63,69; 6 mužov, 7 žien)

- 4 situácie (dĺžka 50 s): postoj s očami otvorenými a zatvorenými na pevnej a mäkkej podložke

- posturálne reakcie merané:

  - priebehy CoP

  - 2 akcelerometre - dolná časť trupu (Acc L5)

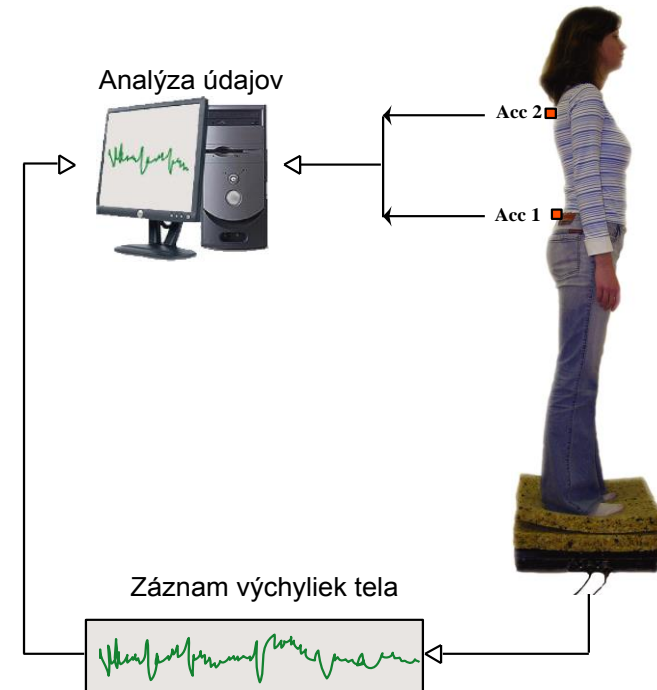
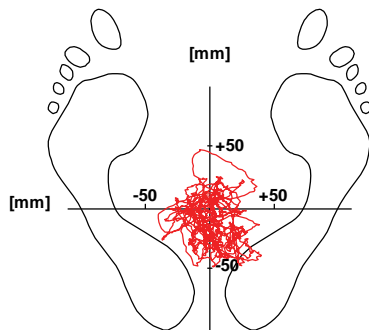
  - horná časť trupu (Acc Th4)

- analyzované parametre v predozadnom aj bočnom smere:

  - z CoP priebehu výchylek tela

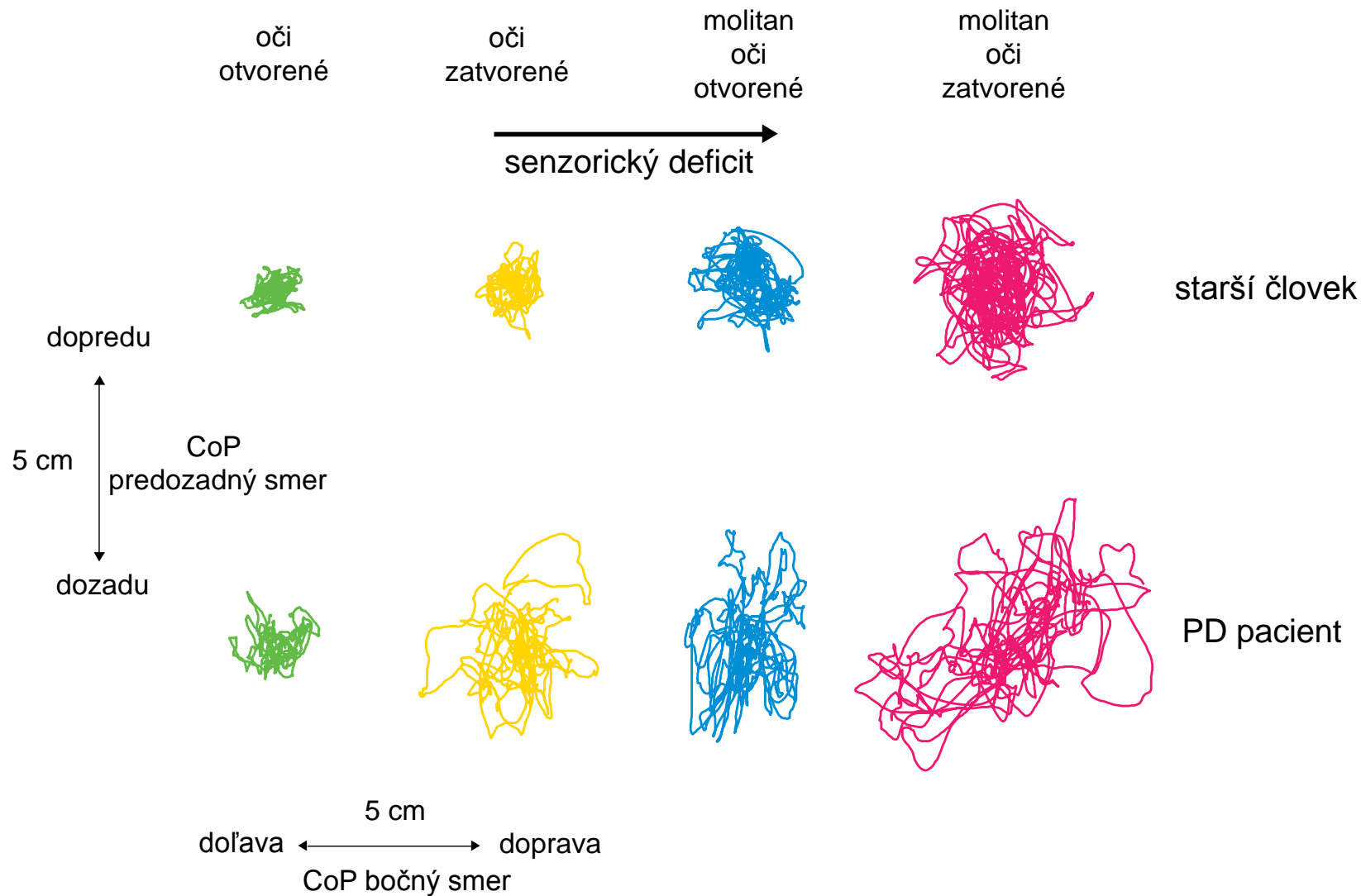
  - z Acc náklonov hornej a dolnej časti trupu

- vyhodnocovaná: amplitúda (A), rýchlosť (V),
priemerná rýchlosť (MV) výchylek a náklonov
stredná kvadratická odchýlka (RMS)
celková plocha statokinezigramu (TA)

Výsledky:

Priebehy statokinezigramov postoja v 4 situáciách
u vybraných dobrovoľníkov z oboch skupín.

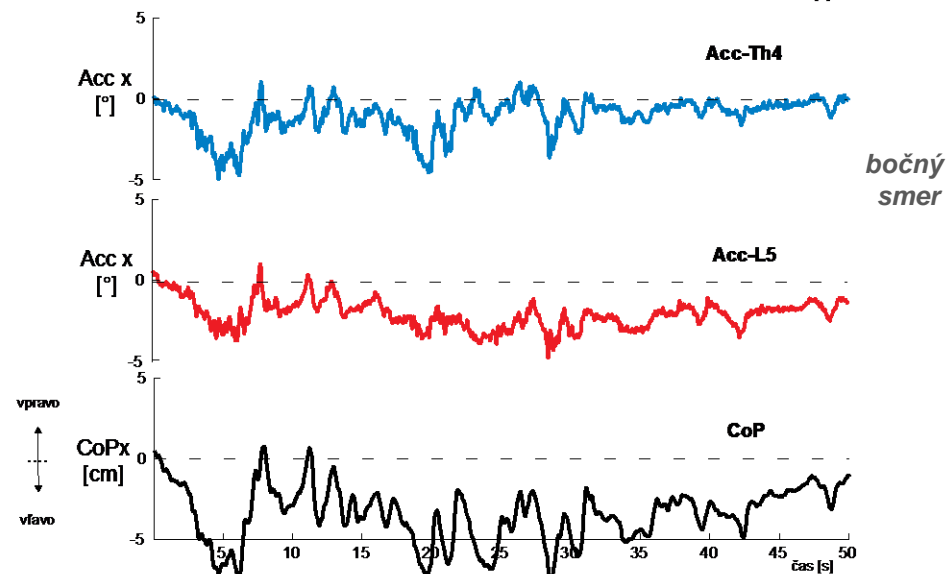
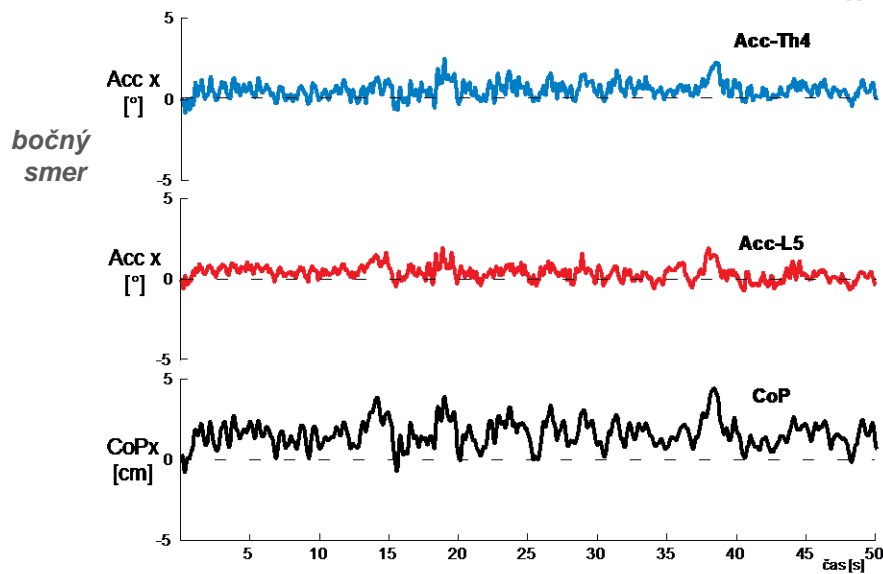
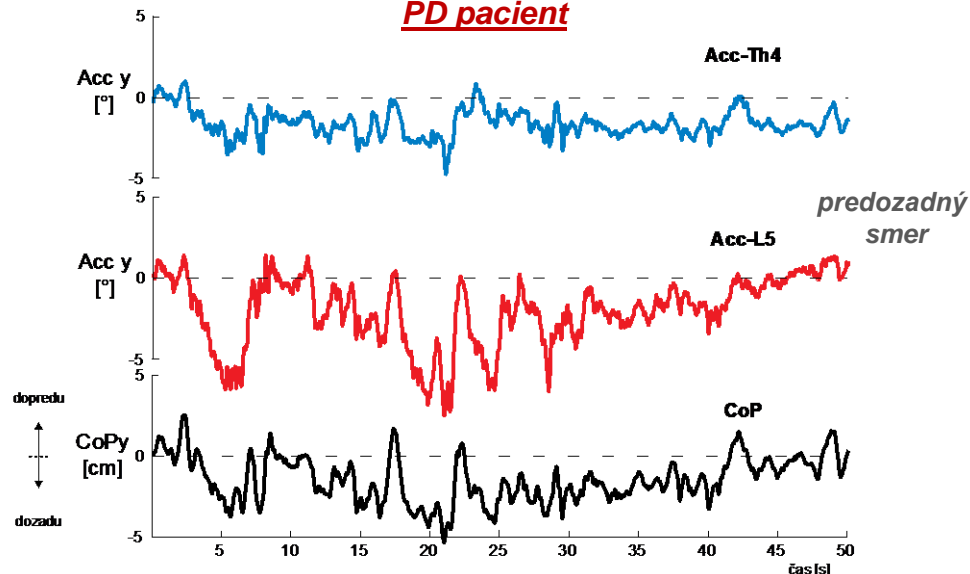
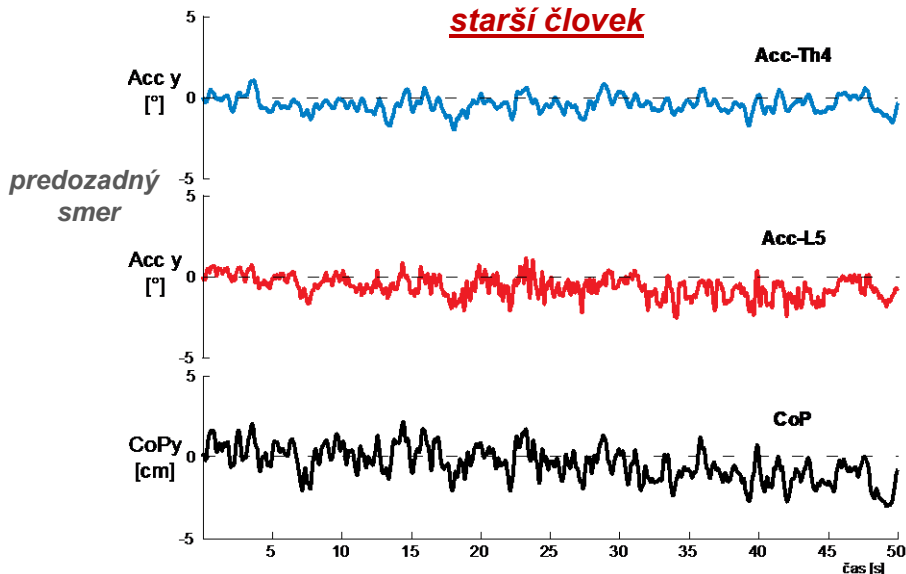

Výsledky:

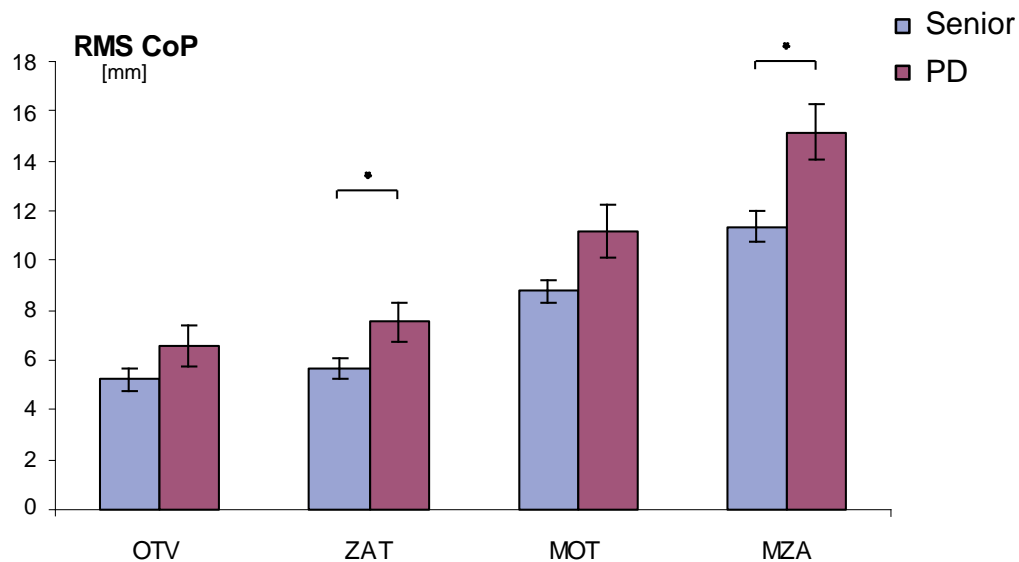
Časové priebehy postoja v oboch smeroch zaznamenaných stabilometricky (CoP) a akcelerometricky (Acc L5, Acc Th4) pri postoji na molitane s očami zatvorenými.

starší člověk

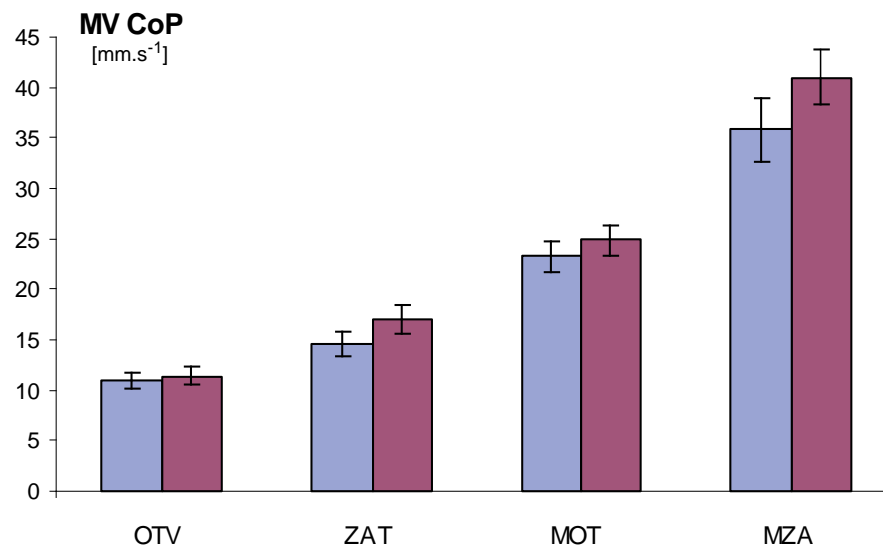
PD pacient

Výsledky:

Stredná kvadratická odchýlka – **RMS** a
priemerná rýchlosť – **MV CoP** výchylek,
hodnoty uvádzané ako priemer $\pm$ SEM,
* $p < 0,05$.

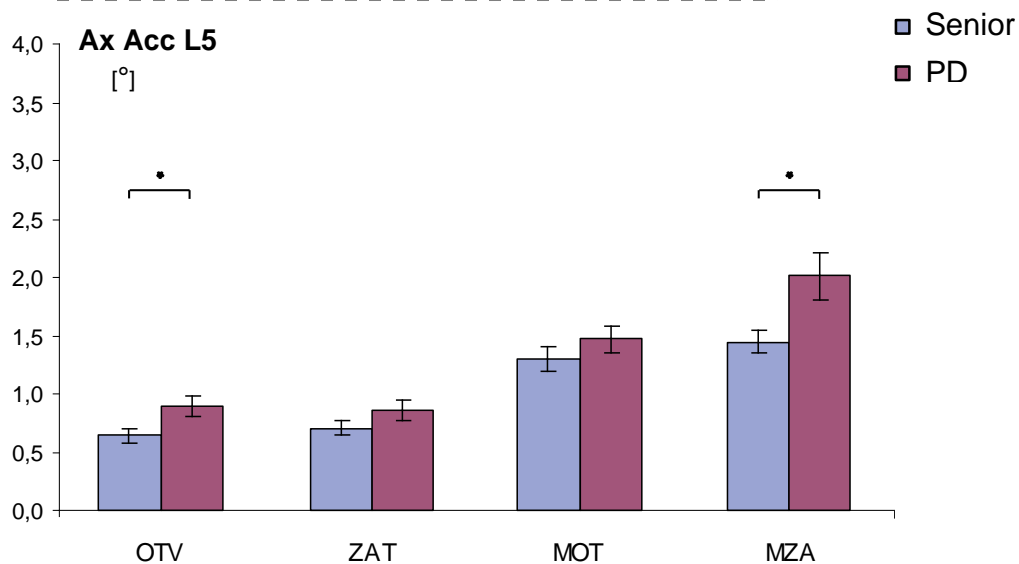

Výsledky:

Ax Acc L5

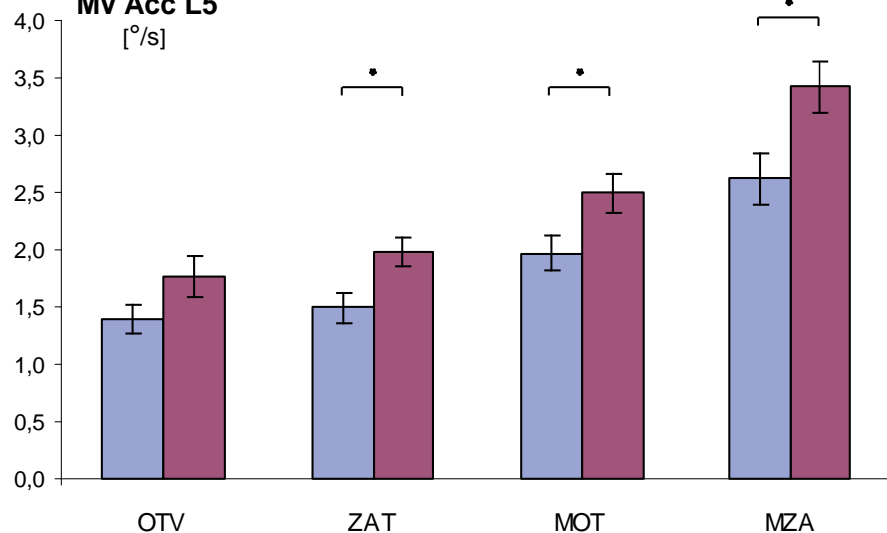
[°]

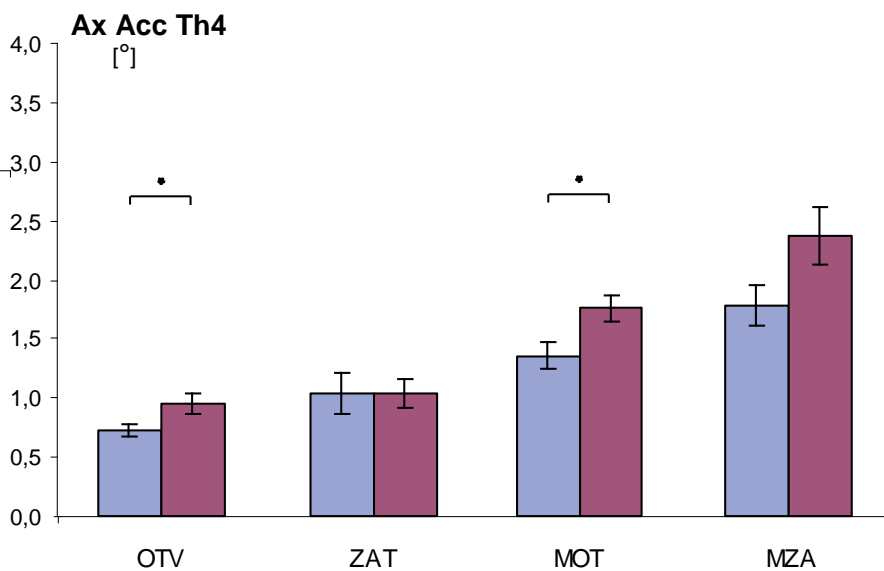
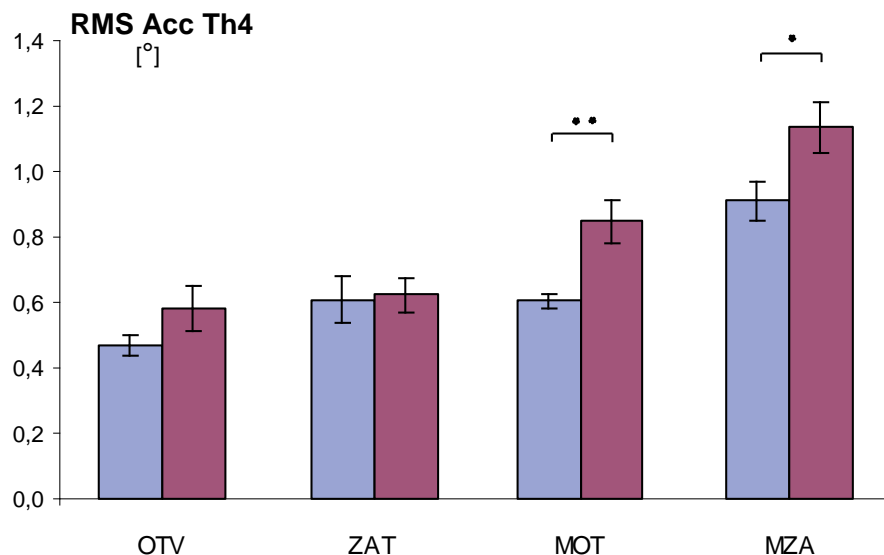
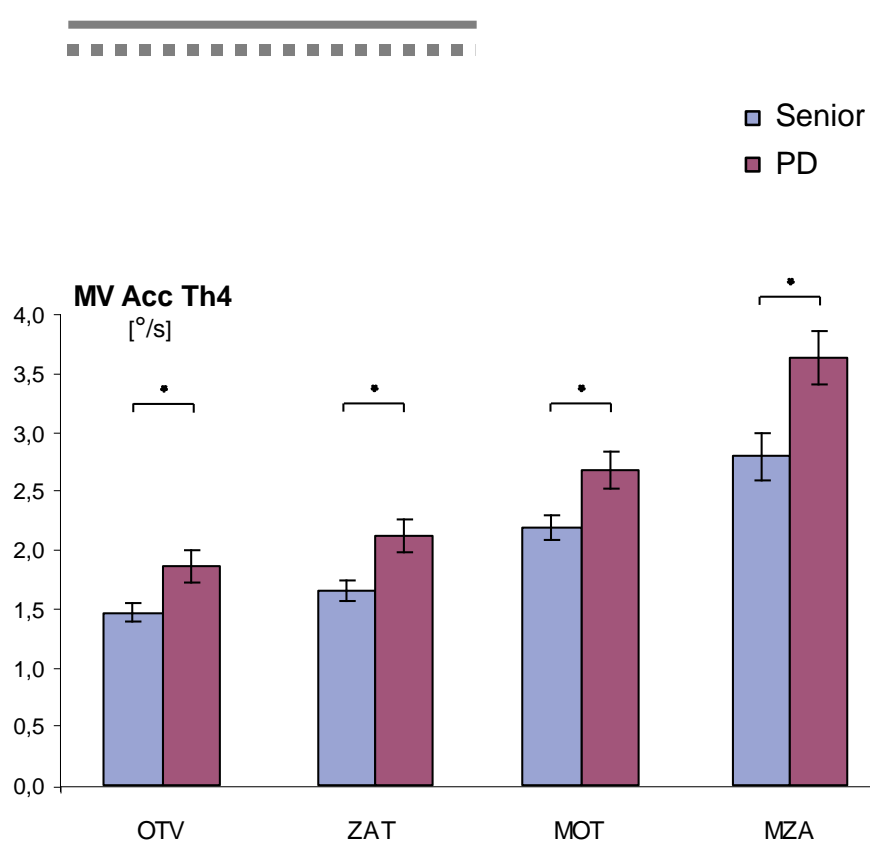
Amplitúda náklonov v bočnom smere – **Ax** a
priemerná rýchlosť – **MV** náklonov z Acc L5,
hodnoty uvádzané ako priemer $\pm$ SEM, * $p < 0,05$.

MV Acc L5

[°/s]

Výsledky:

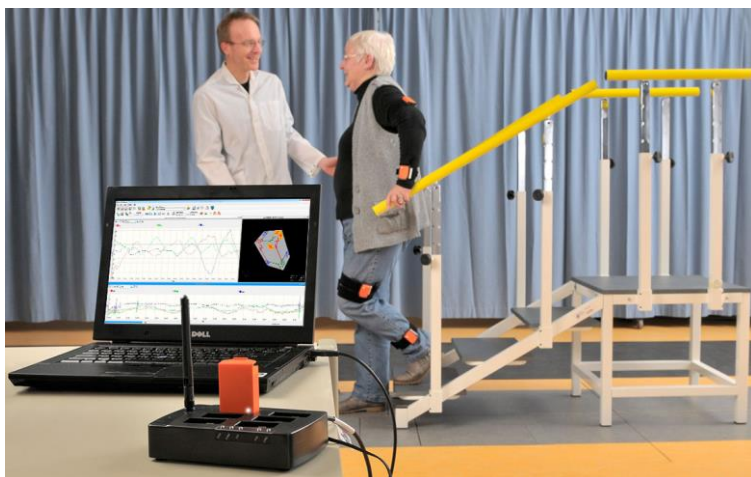

Stredná kvadratická odchýlka – **RMS**,
amplitúda náklonov v bočnom smere – **Ax** a
priemerná rýchlosť – **MV** náklonov z Acc Th4,
hodnoty uvádzané ako priemer ± SEM,
* $p < 0,05$; * * $p < 0,01$.

Záver:

- CoP záznam: významný rozdiel pre všetky sledované parametre len pri postoji na molitane s očami zatvorenými
- Acc náklony z dolnej časti (L5) i hornej časti (Th4) tela: významný rozdiel už aj pri postoji na pevnej podložke, výrazne aj v bočnom smere
- akcelerometria: citlivejšie poukazuje na rozdiely medzi seniormi a PD pacientmi v skorých štádiách nielen v záťažových podmienkach senzorického deficitu, ale aj pri základnom postoji na pevnej podložke
- ďalšie využitie akcelerometrie => uľahčenie skorej iniciácie vhodných terapeutických zásahov určených na zníženie počtu pádov u ľudí s vysokým rizikom a výskytom pádov (Culhane a kol., 2005)

Ďakujem za pozornosť

S podporou:

VEGA 2/0094/16,

Agentúra na podporu výskumu a vývoja
č. SK-AT-2015-0031

